

Onkologický ústav sv. Alžbety

Onkologický ústav sv. Alžbety, s.r.o., Heydukova 10, 812 50 Bratislava, **Slovenská republika**
Tel.: +421 2 322 49 111, Fax: +421 2 529 23 711, E-mail: ousa@ousa.sk

Etický kódex Onkologického ústavu sv. Alžbety, s.r.o.

OBSAH

PREAMBULA

1. História
2. Poslanie a ciele
3. Stabilné hodnoty a princípy

Článok I – CHARAKTER A ZÁVÄZNOŠŤ ETICKÉHO KÓDEXU

1. Charakter Etického kódexu
2. Záväznosť Etického kódexu

Článok II – ZÁSADY SPRÁVANIA SA K PACIENTOM A TRETÍM OSOBÁM

1. Ochrana dobrého mena a povesti OÚSA
2. Vzťah k pacientom
3. Riešenie konfliktných situácií
4. Spolupráca s orgánmi verejnej moci a s tretím sektorom
5. Komunikácia s médiami
6. Vzťahy s obchodnými partnermi
7. Dary a korupcia
8. Ochrana osobných údajov
9. Ochrana životného prostredia

Článok III – ZÁSADY PRÍSTUPU OÚSA K ZAMESTNANCOM

1. Pracovné prostredie
2. Zákaz diskriminácie
3. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
4. Sociálna politika a vzdelávanie

Článok IV – ZÁSADY SPRÁVANIA SA ZAMESTNANCOV

1. Všeobecné povinnosti zamestnancov
2. Dôvernosť informácií
3. Konflikt záujmov a zákaz konkurencie
4. Ochrana majetku OÚSA
5. Vzťahy medzi zamestnancami navzájom
6. Oznamovanie neetického správania

Článok V – ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

PRÍLOHY

ETICKÝ KÓDEX ZDRAVOTNÍCKEHO PRACOVNÍKA
CHARTA PRÁV PACIENTA V SLOVENSKEJ REPUBLIKE
EURÓPSKA CHARTA PRÁV PACIENTOV

PREAMBULA

1. História

Onkologický ústav sv. Alžbety, s.r.o. (ďalej len „OÚSA“) je obchodnou spoločnosťou založenou dňa 10.01.1996 jediným zakladateľom a spoločníkom, ktorým je Rehoľa svätej Alžbety.

Rehoľa svätej Alžbety je ženské rehoľné spoločenstvo s vlastnou právnou subjektivitou pôsobiace v Bratislave už od roku 1738.

Od svojho vzniku sa Rehoľa svätej Alžbety venovala službe chorým, opusteným a biednym vo vlastnej nemocnici na Špitálskej ulici.

Sestry Alžbetinky sa tejto službe venujú dodnes v nemocnici OÚSA v súlade s citátom sv. Alžbety:

„Musíme tu byť jeden pre druhého, lebo Boh nám ukázal, že On je tu pre nás.“

2. Poslanie a ciele

V nadväznosti na historickú tradíciu nemocnice Rehole svätej Alžbety je základným poslaním OÚSA poskytovať zdravotnú starostlivosť prevažne onkologickým pacientom.

Za týmto účelom OÚSA prevádzkuje zdravotnícke zariadenia, v ktorých sa vykonáva prevencia, diagnostika a liečba najmä onkologických ochorení podľa najnovších poznatkov lekárskej vedy v súlade s učením katolíckej cirkvi.

Cieľom OÚSA je poskytovať zdravotnú starostlivosť pacientom na najvyššej úrovni a komplexne, čo zahŕňa starostlivosť o pacienta vo všeobecných a špecializovaných ambulanciách, na lôžkových oddeleniach, vykonanie všetkých laboratórnych analýz, realizáciu širokého spektra zobrazovacích a iných diagnostických vyšetrení, dodávku potrebných liekov a zdravotníckych pomôcok, dispenzárnú starostlivosť, ako aj paliatívnu starostlivosť. Súčasťou tohto cieľa je zavádzanie najnovších postupov a technológií v jednotlivých medicínskych odboroch do klinickej praxe.

Na pracoviskách OÚSA sa zároveň vykonáva výskum v onkologickej problematike so zameraním na overenie najnovších poznatkov v liečbe onkologických ochorení.

V OÚSA sa realizuje aj praktická časť výučby študentov stredných a vysokých škôl v zdravotníckych povolaniach a ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov.

3. Stabilné hodnoty a princípy

OÚSA a jeho zamestnanci pri plnení svojho poslania vychádzajú z rešpektovania nasledovných hodnôt a princíпов:

- a) Ochrana života a zdravia od počatia až po prirodzenú smrť
- b) Rešpektovanie ľudskej osoby a jej dôstojnosti
- c) Odbornosť a profesionálny prístup
- d) Zodpovednosť a česťnosť
- e) Podpora vzdelávania a výskumu
- f) Transparentnosť v obchodných vzťahoch
- g) Bezpečnosť a integrita dát
- h) Slušnosť a komunikácia
- i) Princípy obsiahnuté v učení katolíckej cirkvi
- j) Netolerovanie porušovania právnych predpisov a tohto Etického kódexu.

Článok I

CHARAKTER A ZÁVÄZNOŠŤ ETICKÉHO KÓDEXU

1. Charakter Etického kódexu

Etický kódex predstavuje súhrn základných etických pravidiel správania sa, ktoré vychádzajú z platných právnych noriem, ako aj zo všeobecne uznávaných hodnôt v spoločnosti, pričom zohľadňuje aj etické normy definované v Novej charte zdravotníckych pracovníkov vydanéj Pápežskou radou pre pastoračiu v zdravotníctve.

Etický kódex stanovuje zásady správania sa OÚSA ako inštitúcie navonok, vo vzťahu k pacientom, verejným inštitúciám, médiám, obchodným partnerom a ďalším tretím osobám, ako aj vo vzťahu medzi OÚSA a jeho zamestnancami a medzi zamestnancami OÚSA navzájom.

Etický kódex tvorí základný dokument filozofie OÚSA a podporuje uplatňovanie jeho hodnôt pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti pacientom v OÚSA.

2. Záväznosť Etického kódexu

OÚSA sa zaväzuje uplatňovať zásady tohto Etického kódexu vo vzťahu k tretím osobám ako aj vo vzťahu k svojim zamestnancom.

Etický kódex je záväzný pre všetkých zamestnancov OÚSA, bez ohľadu na ich pracovné a funkčné zaradenie a druh pracovnoprávneho vzťahu (pracovná zmluva, dohoda o vykonaní práce a pod.). Všetci zamestnanci OÚSA sú povinní vykonávať svoje pracovné povinnosti v súlade s ustanoveniami tohto Etického kódexu.

Pre zamestnancov OÚSA, ktorí sú zdravotnícki pracovníci, sú osobitne záväzné prílohy č. 1 až 3 k tomuto Etickému kódexu, ktoré tvoria:

- Etický kódex zdravotníckeho pracovníka podľa prílohy č. 4 k zákonu č. 578/2004 Z. z. poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Charta práv pacienta v Slovenskej republike a
- Európska charta práv pacientov.

Článok II

ZÁSADY SPRÁVANIA SA K PACIENTOM A TRETÍM OSOBÁM

1. Ochrana dobrého mena a povesti OÚSA

Každý zamestnanec OÚSA je povinný vystupovať voči pacientom, klientom, obchodným partnerom a ďalším tretím osobám tak, aby nepoškodzoval a neohrozoval dobré meno a dobrú povesť OÚSA, či už na pracovisku alebo mimo neho.

Zamestnanci OÚSA konajú profesionálne, svedomito, zodpovedne, v dobrej viere a v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, internými normami OÚSA a ustanoveniami tohto Etického kódexu. Zamestnanci OÚSA sa vyhýbajú konaniu, ktoré by mohlo byť v rozpore s plnením ich pracovnoprávných povinností, v rozpore s cieľmi OÚSA a jeho hodnotami, alebo by mohlo ohroziť dôveryhodnosť OÚSA ako kvalitného a seriózneho poskytovateľa zdravotnej starostlivosti.

Zamestnanci OÚSA si uvedomujú, že svojim správaním pri komunikácii s pacientami, klientmi a tretími osobami zároveň OÚSA aj reprezentujú. Súčasťou reprezentácie OUSA navonok je aj zovňajšok zamestnanca, preto sú zamestnanci OÚSA pri plnení pracovných úloh primerane a vhodne oblečení a rešpektujú hygienické požiadavky konkrétneho pracoviska na predpísaný pracovný odev a označenie vizitkou.

2. Vzťah k pacientom

Všetci zamestnanci OÚSA sa chovajú voči pacientom a klientom zdvorilo a v súlade so zásadami slušného správania tak, aby pacienti a klienti vnímali, že sú v OÚSA vítaní. Sú ústretoví pri riešení ich záležitostí a problémov, na ich otázky im poskytujú adekvátne a zrozumiteľné informácie a pomáhajú im zorientovať sa v areáli OÚSA.

Pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti zdravotnícki pracovníci OÚSA rešpektujú nedotknuteľnosť života a zdravia pacienta, jeho ľudskú dôstojnosť a česť, právo na ochranu osobnosti, najmä zdravia a súkromia. V OÚSA sa kladie dôraz na empatický, citlivý a individuálny prístup k pacientovi.

Zdravotnícki pracovníci OÚSA postupujú pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti včas a lege artis, teda vykonávajú všetky zdravotné úkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia pacienta alebo zlepšenia jeho stavu pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy a v súlade so štandardnými postupmi na výkon prevencie, štandardnými diagnostickými postupmi a terapeutickými postupmi pri zohľadnení individuálneho stavu pacienta.

Zdravotnícki pracovníci OÚSA v maximálnej miere a podľa najlepších vedomostí konajú v prospech pacienta aj pri práci s biologickým materiálom, aby sa čo najpresnejšie určila správna diagnóza. Výsledky získané analýzou biologického materiálu sú spracovávané v súlade so schválenými pracovnými postupmi, so správnou

laboratórnou a medicínskou praxou. Všetky výsledky poskytované laboratóriami OÚSA musia byť založené na skutočných analýzach, bez akéhokoľvek falšovania.

Odbery, testovania, spracovanie a distribúcia ľudských tkanív alebo buniek na účely transplantácie a vedeckovýskumné účely sa v tkanivových zariadeniach OÚSA vykonávajú podľa štandardných pracovných postupov, pri zachovávaní zásady, že odber alebo transplantácia tkanív a buniek s cieľom zisku alebo majetkového prospechu sú zakázané. Každé odobraté, spracované a distribuované tkanivo alebo bunky musia byť kedykoľvek vysledovateľné. Tkanivové zariadenie pritom zachováva anonymitu medzi darcom ľudských tkanív alebo buniek a ich príjemcom.

Zdravotnícki pracovníci OÚSA sú povinní dodržiavať Etický kódex zdravotníckeho pracovníka uvedený v prílohe č. 1 k tomuto Etickému kódexu a rešpektovať práva pacienta definované v Charte práv pacienta v Slovenskej republike a Európskej charte práv pacientov, ktorých znenie je uvedené v prílohe č. 2 a 3 k tomuto Etickému kódexu.

Odmietnutie zdravotnej starostlivosti zo strany zdravotníckeho pracovníka OÚSA pripadá do úvahy len v zákonom stanovených prípadoch, najmä ak by zdravotnícky pracovník prekročil svoje únosné pracovné zaťaženie, alebo ak osobný vzťah zdravotníckeho pracovníka OÚSA k pacientovi alebo k jeho zákonnému zástupcovi nezaručuje objektívne hodnotenie jeho zdravotného stavu alebo ak zdravotnícky pracovník uplatní výhradu vo svedomí v zákonom povolených prípadoch.

Zdravotnícki pracovníci prísne dbajú na ochranu lekárskeho tajomstva a povinnosť zachovávať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa pri výkone svojho zdravotníckeho povolania dozvedeli. Poskytovať a sprístupňovať informácie možno len v prípadoch stanovených zákonom.

Zdravotnícki pracovníci plne rešpektujú rozhodnutie pacientov v otázke ich účasti na výučbovou procese študentov pripravujúcich sa na výkon zdravotníckeho povolania, a preto v prípade ich nesúhlasu nereferujú o ich zdravotnom stave pred študentami.

V prípade komplikovaných etických otázok súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti sa zdravotnícki pracovníci majú obrátiť na Etickú komisiu OÚSA, ktorá odporučí ďalší postup. Etická komisia pri svojej činnosti zohľadňuje okrem zákonných požiadaviek aj usmernenia a orientačné línie prezentované v Novej charte zdravotníckych pracovníkov prijatej Pápežskou radou pre pastoraáciu v zdravotníctve, zvlášť v oblasti biomedicínskeho výskumu.

Všetci zdravotnícki pracovníci OÚSA zaobchádzajú s ľudskými pozostatkami dôstojne, a tak, aby nedošlo k ohrozeniu verejného zdravia alebo verejného poriadku a rešpektujú etické cítěnie pozostalých.

3. Riešenie konfliktných situácií

Ak sa vyskytne konfliktná situácia, každý zamestnanec OÚSA sa snaží s trpezlivosťou o konštruktívne riešenie, ktoré bude pre pacienta a klienta prijateľné. V prípade neprimeraného, zvlášť urážlivého správania pacienta alebo klienta, ktorý nie je ochotný prijať navrhované riešenie, má každý zamestnanec OÚSA právo komunikáciu slušne ukončiť a riešiť vzniknutú situáciu prostredníctvom nadriadeného.

Zamestnanec OÚSA v konfliktnej situácii tiež usmerní pacienta alebo klienta na možnosť doriešiť záležitosť formou písomnej sťažnosti adresovanej na vedenie OÚSA, ktorá sa v zákonom stanovenej lehote prešetrí.

Zamestnanci OÚSA dodržiavajú zásadu, že pred pacientom alebo klientom nikdy neriešia interné záležitosti týkajúce sa chodu, prevádzky alebo vzťahov na dotknutom oddelení OÚSA alebo osobné záležitosti.

4. Spolupráca s orgánmi verejnej moci a s tretím sektorom

Vo vzťahu k štátnym orgánom, orgánom miestnej a stavovskej samosprávy a iným verejným inštitúciám vystupujú zamestnanci OÚSA erudovane a korektne, v rámci svojich kompetencií poskytujú pravdivé informácie o svojej činnosti, v stanovených lehotách podávajú potrebné vyjadrenia, stanoviská, vysvetlenia, odpovede na doručené dopyty a nevyhnutnú súčinnosť.

Zamestnanci OÚSA pri rokovaní s orgánmi verejnej moci chránia práva a oprávnené záujmy OÚSA a využívajú legálne prostriedky na ich uplatnenie.

OÚSA podporuje spoluprácu s občianskymi združeniami, nadáciami a neziskovými organizáciami, ktoré majú za cieľ šíriť osvetu a pomáhať chorým. OÚSA umožňuje dobrovoľníkom, aby tieto prospešné aktivity realizovali na pracoviskách OÚSA.

5. Komunikácia s médiami

OÚSA je otvorený dialógu s verejnosťou prostredníctvom médií a na každý dopyt médií riadne odpovedá v primeranej lehote. Všetci zamestnanci OÚSA rešpektujú, že s médiami môže komunikovať výlučne hovorca OÚSA alebo iná, vedením OÚSA na to poverená osoba. Iným zamestnancom je zakázané poskytovať za OÚSA akékoľvek vyhlásenia a stanoviská pre médiá.

Poskytovať informácie pre médiá je možné len v rozsahu, v akom sa neohrozí alebo neporuší lekárske tajomstvo, zákonná povinnosť zachovávať mlčanlivosť a osobnostné práva pacienta. Bez súhlasu pacienta nie je možné poskytovať médiám informácie o jeho zdravotnom stave.

6. Vzťahy s obchodnými partnermi

OÚSA vystupuje v obchodných vzťahoch ako podnikateľský subjekt, ktorý má snahu uspieť v trhovom prostredí pri dodržiavaní pravidiel hospodárskej súťaže a bez uplatňovania nekalosúťažných a nelegálnych praktík.

OÚSA v rámci podnikateľskej činnosti uznáva zásady poctivého obchodného styku a udržiava so svojimi obchodnými partnermi korektné a transparentné obchodné vzťahy. Pri rokovaní s obchodnými partnermi sa prísne dodržiujú pravidlá protikorupčného správania.

Pri plnení svojich záväzkov vychádza OÚSA z platných právnych predpisov a platných zmluvných dojednaní, zachováva diskretnosť o dôverných informáciách, ktoré získal v tejto súvislosti, a to isté požaduje aj od svojich obchodných partnerov.

Prípadné spory rieši OÚSA primárne zmierom, formou mimosúdnej dohody akceptovateľnej pre obe zmluvné strany.

7. Dary a korupcia

Zamestnancom OÚSA je prísne zakázané žiadať alebo prijímať dary, peňažné alebo nepeňažné plnenia, osobné výhody či prospech od inej osoby (napr. obchodných partnerov, pacientov), ktoré ovplyvňujú alebo sa môže zdať, že ovplyvňujú plnenie ich povinností v súvislosti s výkonom ich zamestnania v OÚSA alebo ktoré vedú alebo by mohli viesť k porušeniu ich pracovnoprávných povinností v OÚSA.

Rovnako je zamestnancom OÚSA prísne zakázané sľubovať, ponúkať alebo poskytovať dary, peňažné alebo nepeňažné plnenia, osobné výhody či prospech inej osobe (napr. obchodnému partnerovi, štátnemu zamestnancovi), ktoré ovplyvňujú alebo sa môže zdať, že ovplyvňujú konanie takejto osoby v súvislosti s výkonom jej zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie, alebo ktoré vedú alebo by mohli viesť k porušeniu jej pracovnoprávných či iných povinností alebo k získaniu neprimeranej výhody pre OÚSA.

Zamestnanci sú povinní bezodkladne oznamovať vedeniu OÚSA všetky skutočnosti, ktoré nasvedčujú páchaniu korupcie alebo úplatkárstva.

Za dar sa štandardne nepovažujú drobné reklamné predmety v celkovej hodnote menšej ako 30,-EUR ponúkané na rôznych vzdelávacích a prezentačných stretnutiach, pokiaľ sú vhodné a primerané podujatiu (napr. perá, zápisníky a pod.).

Za formu zakázanej osobnej výhody alebo prospechu zamestnanca OÚSA sa tiež nepovažuje zabezpečenie aktívnej účasti zdravotníckeho pracovníka na akreditovanom medicínskom vzdelávacom podujatí tretím subjektom, pokiaľ ide výlučne o zabezpečenie jeho nevyhnutných cestovných výdavkov v dopravných prostriedkoch ekonomickej triedy, nevyhnutných ubytovacích nákladov v primeraných ubytovacích zariadeniach a úhradu účastníckeho poplatku, ktoré sú v súlade s etickým kódexom sponzorujúceho subjektu, sú s OÚSA vopred zmluvne ošetrené a následne riadne a v plnej výške vykázané.

8. Ochrana osobných údajov

OÚSA spracúva osobné údaje pacientov, klientov, obchodných partnerov a ďalších tretích osôb v súlade so všeobecným nariadením o ochrane osobných údajov (GDPR), zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako aj v súlade so schválenou bezpečnostnou politikou OÚSA pre oblasť osobných údajov, obsiahnutou v interných predpisoch OÚSA.

OÚSA si pri získavaní osobných údajov plní informačnú povinnosť a má zavedené mechanizmy na uplatňovanie práv dotknutých osôb v OÚSA.

Pri spracúvaní osobných údajov sa dodržiavajú základné zásady, a to zásada zákonnosti, obmedzenia účelu spracúvania, minimalizácie osobných údajov, správnosti, minimalizácie uchovávanania, integrity a dôvernosti, a

zodpovednosti.

OÚSA chráni osobné údaje dotknutých osôb a prijíma primerané technické a organizačné opatrenia s cieľom zaistiť dostatočnú úroveň bezpečnosti osobných údajov primeranú prípadnému riziku. Za týmto účelom sa v OÚSA uplatňujú najmä také opatrenia, ako napr. pseudonymizácia a šifrovanie osobných údajov, opatrenia na zabezpečenie trvalej dôverylosti, integrity, dostupnosti a odolnosti IT systémov používaných v OÚSA, opatrenia na zabezpečenie obnovy dostupnosti osobných údajov a prístup k nim v prípade incidentu, ako aj opatrenia týkajúce sa testovania, posudzovania a hodnotenia účinnosti prijatých technických a organizačných opatrení.

Prípadné bezpečnostné incidenty sa povinne evidujú, analyzujú, riešia a oznamujú v súlade so zákonnými a internými predpismi OÚSA.

9. Ochrana životného prostredia

OÚSA nie je ľahostajná ochrana životného prostredia.

OÚSA dbá na dodržiavanie všetkých environmentálnych požiadaviek na výkon jeho činností, osobitne v oblasti nakladania s odpadmi pri ich predpísanej evidencii, triedení, recyklácii a likvidácii, a v oblasti používania zdrojov ionizujúceho žiarenia, v rámci ktorej platia prísne zásady radiačnej ochrany.

OÚSA podporuje šetrnú ekologickú kultúru, úsporné využívanie energií, znižovanie spotreby materiálov, emisií a odpadov.

Pri realizácii stavebných prác v areáli OÚSA sa rešpektujú požiadavky na tvorbu zelených plôch, zachovanie historickej zelene, ochranu nehnuteľných kultúrnych pamiatok, vrátane vykonávania preventívnych opatrení, ktoré eliminujú negatívne vplyvy stavebnej činnosti OÚSA na životné prostredie, ako napr. hluk, prach, vibrácie a pod.

Ak pri výkone činnosti OÚSA dochádza k dopadu na životné prostredie, snaží sa ho eliminovať alebo minimalizovať tak, ako určujú platné normy.

Článok III

ZÁSADY PRÍSTUPU OÚSA K ZAMESTNANCOM

1. Pracovné prostredie

OÚSA si uvedomuje, že svoje poslanie a ciele môže dosiahnuť len prostredníctvom svojich zamestnancov, a preto dbá, aby zamestnanci mali na prácu v OÚSA vytvorené dobré pracovné prostredie, v ktorom sa môžu realizovať a v ktorom sú vzťahy založené na vzájomnej dôvere, úcte, otvorenej komunikácii a dodržiavaní základných ľudských práv.

OÚSA rešpektuje vo vzťahu k zamestnancovi platné právne normy, najmä Zákonník práce, platnú pracovnú zmluvu, Kolektívnu zmluvu, ako aj interné predpisy OÚSA, osobitne Pracovný poriadok, Organizačný poriadok a Mzdový predpis. Dohliada na to, aby výkon práv a povinností vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov bol v súlade s dobrými mravmi a aby nikto tieto práva a povinnosti nezneužíval na škodu druhého účastníka pracovnoprávneho vzťahu alebo spoluzamestnancov.

OÚSA umožňuje odborovej organizácii, ktorá háji záujmy zamestnancov OÚSA, pôsobiť na pracoviskách, a udržiava s odborovou organizáciou korektné vzťahy.

Zamestnanci OÚSA sú pravidelne informovaní o celkovej hospodárskej a finančnej situácii OÚSA a o predpokladanom vývoji jeho činnosti. Zamestnanci OÚSA sa môžu vyjadrovať a predkladať svoje návrhy k pripravovaným rozhodnutiam, ktoré môžu ovplyvniť ich postavenie v pracovnoprávných vzťahoch.

OÚSA zastáva podľa platného Mzdového predpisu princíp spravodlivého odmeňovania zohľadňujúci zákonné mzdové nároky zamestnancov, ako aj kvalitu a množstvo vykonanej práce, dosiahnuté pracovné výsledky a zodpovedný prístup k plneniu pridelených pracovných úloh.

V OÚSA sa nevykonáva žiadna forma nelegálnej práce.

2. Zákaz diskriminácie

OÚSA odmieta priamu či nepriamu diskrimináciu zamestnancov z dôvodu pohlavia, manželského stavu a rodinného stavu, sexuálnej orientácie, rasy, farby pleti, jazyka, veku, nepriaznivého zdravotného stavu alebo zdravotného postihnutia, viery, náboženstva, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho

pôvodu, či z iného zákonom stanoveného dôvodu a vyžaduje dodržiavanie zákazu diskriminácie aj od svojich zamestnancov.

OÚSA garantuje, že žiadny zamestnanec OÚSA nebude diskriminovaný v prípade, že bude uplatňovať svoje práva vyplývajúce z pracovnoprávneho vzťahu, alebo v prípade, že oznámi nelegálnu, korupčnú alebo inú protispoločenskú činnosť.

3. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

OÚSA sústavne zaisťuje bezpečnosť a ochranu zdravia svojich zamestnancov pri práci a za týmto účelom prijíma potrebné opatrenia. Starostlivosť o bezpečnosť a zdravie zamestnancov pri práci a o zlepšovanie pracovných podmienok ako základných súčastí ochrany práce je stálou súčasťou plánovania a plnenia pracovných úloh. Pri plánovaní a vykonávaní opatrení v oblasti BOZP úzko spolupracuje s odborovou organizáciou a pracovnou zdravotnou službou OÚSA.

OÚSA súčasne informuje zamestnancov o nebezpečenstvách vyplývajúcich z pracovného procesu a pracovného prostredia a o opatreniach na ochranu pred ich účinkami, čo zahŕňa poučenie každého zamestnanca o predpisoch BOZP, pravidelné školenia a overovanie znalosti predpisov BOZP.

Zamestnanci OÚSA sú zároveň povinní pri práci dbať o svoju bezpečnosť a zdravie a o bezpečnosť a zdravie osôb, ktorých sa ich činnosť týka a všetky predpisy BOZP dodržiavať.

Zamestnanci OÚSA sú povinní rešpektovať prísny zákaz používania alkoholu, omamných a psychotropných látok na pracovisku, vrátane zákazu príchodu do práce pod vplyvom týchto látok, pričom uvedený zákaz platí počas pracovného času aj mimo pracoviska OÚSA (napr. zákaz požitia alkoholických nápojov na pracovnom obede a pod.). Na požiadanie sú zamestnanci OÚSA povinní podrobiť sa vyšetreniu na zistenie požitia alkoholu alebo inej návykovej látky.

Zároveň platí prísny zákaz fajčenia v celom areáli OÚSA.

4. Sociálna politika a vzdelávanie

OÚSA kladie veľký dôraz na podnikovú sociálnu politiku, ktorej cieľom je zabezpečiť starostlivosť o zamestnancov na pracovisku aj mimo neho. Medzi nástroje sociálnej politiky OÚSA patria rôzne druhy príspevkov vo forme benefitov (na stravovanie, na regeneráciu pracovnej sily, na rekreačné a relaxačné pobyty, na dôchodkové sporenie, životné poistenie), jednorazové sociálne výpomoci, návratné pôžičky na bývanie alebo preklenutie finančnej núdze. Za účelom realizácie sociálnej politiky je vytvorený sociálny fond, ktorého prostriedky sa čerpajú po dohode s odborovou organizáciou v súlade s platnými právnymi predpismi a internými smernicami OÚSA.

OÚSA podporuje profesijný a osobný rast svojich zamestnancov, ktorý vytvára podmienky na ich lepšie uplatnenie a je predpokladom vykonávania kvalitnej práce. U zamestnancov, u ktorých to vyžaduje ich pracovné zaradenie, sa zabezpečuje prehlbovanie a zvyšovanie ich kvalifikácie formou školení, kurzov, odbornej praxe absolventov škôl, ďalšieho vzdelávania externými organizáciami a vzdelávacími inštitúciami, podporuje sa účasť na konferenciách a vzdelávacích podujatiach, kde majú zamestnanci možnosť získania, výmeny alebo prezentácie svojich vedomostí, umožňuje im absolvovať stážové pobyty v iných zdravotníckych zariadeniach s cieľom osvojenia si nových techník a metód v zdravotníctve.

Pre vzdelávacie účely slúži zamestnancom aj Lekárska knižnica OÚSA.

Článok IV

ZÁSADY SPRÁVANIA SA ZAMESTNANCOV

1. Všeobecné povinnosti zamestnancov

Zamestnanci OÚSA vykonávajú svoje pracovné úlohy v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, pracovnou zmluvou, internými predpismi OÚSA a týmto Etickým kódexom. Svoje pracovné úlohy si plnia riadne a včas, a za týmto účelom využívajú celú dĺžku pracovnej doby. Majú k práci zodpovedný a profesionálny prístup.

Žiadny zamestnanec OÚSA nesmie zneužiť svoje postavenie alebo funkčné zaradenie vyplývajúce z pracovnoprávneho vzťahu v OÚSA vo svoj vlastný prospech.

Zamestnanci zachovávajú zásady protikorupčného správania a zdržiavajú sa konania, ktoré by mohlo viesť

ku konfliktu záujmov.

2. Dôvernosť informácií

Zamestnanci OÚSA zachovávajú mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli pri plnení pracovných úloh v OÚSA, a nezneužívajú takto nadobudnuté informácie v prospech seba alebo v prospech tretích osôb, pričom tieto povinnosti trvajú aj po skončení pracovnoprávneho vzťahu s OÚSA. Uvedené zahŕňa najmä mlčanlivosť o skutočnostiach tvoriacich obchodné tajomstvo, know-how OÚSA, autorské práva, výrobné techniky, produktové špecifikácie, zoznamy klientov, používané technológie, HW a SW vybavenie, prvky sieťovej a serverovej infraštruktúry, a iné dôverné informácie, ktoré nie sú prístupné verejnosti.

Zamestnanci dbajú na ochranu dát, ku ktorým majú prístup a ktoré spracúvajú, a vykonávajú všetky interné opatrenia na ich bezpečnosť a integritu. Za ohrozenie alebo narušenie bezpečnosti a integrity dát sa bude považovať každý prípad neoprávneného sprístupnenia alebo poskytnutia dát, napr. aj prostredníctvom neoprávneného poskytnutia autentifikačných údajov do siete OÚSA tretím osobám.

3. Konflikt záujmov a zákaz konkurencie

Za konflikt záujmov sa považuje situácia, keď osobné záujmy zamestnanca OÚSA alebo jemu blízkych osôb ovplyvňujú pracovnoprávne povinnosti zamestnanca, ohrozujú alebo narušujú jeho lojalitu k OÚSA alebo poškodzujú alebo znevýhodňujú OÚSA. Zamestnanci OÚSA sa preto musia zdržať akéhokoľvek konania, ktoré by viedlo alebo mohlo viesť ku konfliktu záujmov. Ak by mal zamestnanec plniť pracovnú úlohu, pri ktorej vzniká konflikt záujmov, alebo ak má pochybnosť, či nedôjde ku konfliktu záujmov, je povinný túto skutočnosť oznámiť svojmu priamemu nadriadenému alebo vedeniu OÚSA.

Zamestnanci OÚSA nesmú popri svojom zamestnaní vykonávanom v pracovnom pomere vykonávať inú zárobkovú činnosť, ktorá má k predmetu činnosti OÚSA konkurenčný charakter; takúto konkurenčnú zárobkovú činnosť môžu vykonávať len s predchádzajúcim písomným súhlasom OÚSA, pričom už udelený súhlas možno aj dodatočne odvolať.

Štatutárny orgán OÚSA nesmie vykonávať činnosť ako štatutárny orgán alebo člen štatutárneho alebo iného orgánu inej právnickej osoby s podobným predmetom podnikania ako predmet podnikania OÚSA, ibaže ide o právnickú osobu, na ktorej podnikaní sa OÚSA zúčastňuje.

4. Ochrana majetku OÚSA

Zamestnanci OÚSA sú povinní hospodárne nakladať s majetkom OÚSA a používať ho výlučne pri plnení pracovných úloh alebo v súvislosti s ním, a chrániť majetok OÚSA pred poškodením, stratou, zničením a zneužitím. Zamestnanci sú si vedomí svojej prevenčnej povinnosti a v prípade, že na majetku OÚSA hrozí škoda, je každý zamestnanec podľa svojich možností a schopností hroziacu škodu odvrátiť alebo v prípade vzniku škody zmierniť jej následky.

Osobitne zamestnanci OÚSA, ktorým sú zverené peňažné hotovosti, tovar, zásoby materiálu alebo iné hodnoty zodpovedajú za vzniknutý schodok.

Zamestnanci nesmú používať majetok OÚSA na súkromné účely; výnimky sú prípustné v zákonom stanovených prípadoch a so súhlasom vedenia OÚSA.

Zamestnanci OÚSA, ktorým boli pridelené služobné počítače, telefóny, notebooky, automobily a iné zariadenia, sú povinní ich používať v súlade s platnými internými predpismi OÚSA. Je zakázané inštalovať do pridelených počítačov, telefónov, notebookov akékoľvek nelegálne softvéry. Akúkoľvek stratu, poškodenie či zničenie pridelených vecí sú povinní bezodkladne oznámiť svojmu nadriadenému.

5. Vzťahy medzi zamestnancami navzájom

Zamestnanci OÚSA sa voči sebe navzájom správajú v súlade s pravidlami slušného správania, vzájomne sa rešpektujú, udržiavajú medzi sebou korektné vzťahy, pomáhajú služobne mladším zamestnancov OÚSA v procese ich zaškolenia, pri riešení spoločných pracovných úloh komunikujú a vytvárajú na pracovisku dobrú atmosféru.

Zamestnanci OÚSA nevyvolávajú medzi sebou zbytočné konflikty. Ak však konflikt medzi zamestnancami vznikne, snažia sa ho vyriešiť pokojným spôsobom, prípadne požiadajú svojho nadriadeného o pomoc pri jeho

urovnaní.

Každý zamestnanec OÚSA rešpektuje svojho nadriadeného, vykonáva ním pridelené úlohy a akceptuje jeho rozhodnutia v rámci vedenia pracoviska, ak sú v súlade s platnými právnymi predpismi.

Vedúci zamestnanci nezneužívajú svoje postavenie voči svojim podriadeným, prideliujú im pracovné úlohy podľa ich pracovného zaradenia, poskytujú im všetky dostupné informácie, aby mohli pridelené pracovné úlohy plniť, pravidelne ich informujú o nových predpisoch platných pre dané pracovisko, objektívne hodnotia splnenie pracovných úloh, motivujú ich k práci a podporujú ich rast. Svojim správaním a prístupom k práci sú vzorom pre podriadených zamestnancov a pomáhajú udržiavať na pracovisku dobré vzťahy.

Žiadny zamestnanec OÚSA nesmie iného zamestnanca OÚSA diskriminovať, šikanovať, fyzicky ani verbálne napádať, používať neslušné, urážlivé alebo vulgárne výrazy, zastrašovať, ponižovať alebo ho zosmiešňovať, sexuálne obťažovať, vytvárať mu prekážky pri plnení pracovných úloh, alebo inak zneprijemňovať život na pracovisku (mobbing). Vedúci zamestnanec OÚSA sa musí tiež vyvarovať úmyselnému zadávaniu pracovných úloh, ktoré nie je možné objektívne splniť, alebo ktoré sú naopak hlboko pod úrovňou kvalifikácie zamestnanca, neprímeraným postihom, nedôvodnému nerovnakému zaobchádzaniu s niektorými zamestnancami, šikanovaniu podriadených a inému zakázanému konaniu nadriadeného zamestnanca voči podriadenému (bossing).

6. Oznamovanie neetického správania

Zamestnanci OÚSA oznamujú akékoľvek porušenie tohto Etického kódexu alebo podozrenie naň svojmu nadriadenému alebo priamo vedeniu OÚSA. Oznámenie neetického správania sa môže urobiť písomne alebo ústne. Nadriadený zamestnanec alebo vedenie OÚSA sú povinní skutočnosti uvedené v oznámení prešetriť a prijať príslušné opatrenia. Pokiaľ to povaha oznámených skutočností umožňuje, je nutné zachovať anonymitu oznamujúceho zamestnanca OÚSA.

Zamestnanci berú na vedomie, že v oznámení o neetickom správaní sa nesmú uvádzať vedome nepravdivé, zavádzajúce a skresľujúce skutočnosti.

Článok V ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

1.

Každý zamestnanec OÚSA je povinný oboznámiť sa s obsahom Etického kódexu a dodržiavať jeho ustanovenia. Etický kódex je pre zamestnancov dostupný na každom pracovisku u nadriadeného a na intranete OÚSA.

2.

Neoddeliteľnou súčasťou tohto Etického kódexu sú prílohy č. 1 až 3.

3.

Tento Etický kódex nadobúda účinnosť dňa 01.10.2019.

v Bratislave, dňa 25.09.2019

Príloha č. 1

ETICKÝ KÓDEX ZDRAVOTNÍCKEHO PRACOVNÍKA

Poslaním zdravotníckeho pracovníka je vykonávať zdravotnícke povolanie svedomito, statočne, s hlbokým ľudským vzťahom k človeku, v súlade s právnymi predpismi, s dostupnými poznatkami lekárskeho vied a biomedicínskymi vedami a s prihliadnutím na technické a vecné vybavenie zdravotníckeho zariadenia, v ktorom poskytuje zdravotnú starostlivosť.

Článok I

Všeobecné povinnosti zdravotníckeho pracovníka

1. Stavovskou povinnosťou zdravotníckeho pracovníka je profesionálna starostlivosť o zdravie jednotlivca a spoločnosti v súlade so zásadami ľudskosti, v duchu úcty k ľudskému životu od jeho počiatku až do konca s rešpektovaním dôstojnosti ľudského jedinca.
2. Povinnosťou zdravotníckeho pracovníka je zachovávať život, chrániť, podporovať a obnovovať zdravie, predchádzať chorobám, mierniť utrpenie bez ohľadu na národnosť, rasu, vierovyznanie, sexuálnu orientáciu, politickú príslušnosť, spoločenské postavenie, morálnu či rozumovú úroveň a povest' pacienta.
3. Zdravotnícky pracovník pri výkone svojho povolania postupuje v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.
4. Povinnosťou zdravotníckeho pracovníka je byť za všetkých okolností vo svojich profesionálnych rozhodnutiach nezávislý, zodpovedný a spoľahlivý.
5. Zdravotnícky pracovník pomáha pacientom uplatňovať právo slobodného výberu zdravotníckeho pracovníka.

Článok II

Zdravotnícky pracovník a výkon jeho povolania

1. Zdravotnícky pracovník v rámci svojej odbornej spôsobilosti a kompetencie vykonáva preventívne výkony, diagnostické výkony, liečebné výkony spôsobom zodpovedajúcim súčasným poznatkom vedy.
2. Zdravotnícky pracovník plní svoje povinnosti aj v situáciách verejného ohrozenia a pri katastrofách prírodnej alebo inej povahy.
3. Od zdravotníckeho pracovníka nemožno vyžadovať taký výkon alebo spoluúčasť na ňom, ktorý odporuje jeho svedomiu okrem prípadov bezprostredného ohrozenia života alebo zdravia osôb. Ak zdravotnícky pracovník uplatní výhradu svedomia, je povinný o tejto skutočnosti informovať svojho zamestnávateľa a pri uplatnení výhrady svedomia pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti aj svojich pacientov.
4. Zdravotnícky pracovník nesmie predpisovať a podávať lieky, od ktorých vzniká závislosť, alebo také lieky, ktoré majú účinky dopingu, na iné ako liečebné účely.
5. Zdravotnícky pracovník u nevyliciteľne chorých a zomierajúcich zmiernuje bolesť, rešpektuje ľudskú dôstojnosť, prania pacienta v súlade s právnymi predpismi a zmiernuje utrpenie. Eutanázia a asistované suicidium sú neprípustné.
- 6.

Zdravotnícky pracovník, ktorý vykonáva povolanie, je povinný dbať o svoj odborný rast a sústavne sa vzdelávať.

7.

Zdravotnícky pracovník je povinný pri výkone povolania primerane chrániť zdravotnú dokumentáciu pred neoprávnenou zmenou, zničením alebo zneužitím.

8.

Zdravotnícky pracovník nesmie sám alebo po dohovore s inými ordinovať neúčelné diagnostické, liečebné ani iné výkony.

9.

Pri predpisovaní a odporúčaní liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín sa zdravotnícky pracovník nesmie riadiť komerčnými hľadiskami, ale výlučne poznatkami lekárskej vedy, profesionálnym úsudkom, svojím svedomím a potrebou pacienta.

10.

Zdravotnícky pracovník sa môže zúčastňovať na prezentácii odborných zdravotníckych tém na verejnosti, v tlači, rozhlase a televízii a na diskusií k nim.

11.

Zdravotnícky pracovník nemôže používať nedôstojné praktiky smerujúce k rozšíreniu počtu pacientov. Je zakázané takéto aktivity iniciovať prostredníctvom druhých osôb. Reklama a inzercia súkromnej praxe, zdravotníckych zariadení a používaných diagnostických a liečebných metód sú povolené. Reklama musí byť pravdivá, striedma, výsostne informujúca a nesmie mať znaky nekalej súťaže. Text reklamy a jej zverejnenie nesmú znížiť vážnosť povolania zdravotníckeho pracovníka.

12.

Zdravotnícky pracovník si musí byť vedomý svojho postavenia, svojej úlohy v spoločnosti a svojho vplyvu na okolie.

Článok III

Zdravotnícky pracovník a pacient

1.

Zdravotnícky pracovník si vo vzťahu k pacientovi plní svoje profesionálne povinnosti.

2.

Zdravotnícky pracovník sa k pacientovi správa korektne, s pochopením, s rešpektovaním intimity a trpezlivosťou a neznižuje sa k hrubému alebo nemravnému konaniu. Zdravotnícky pracovník rešpektuje pacienta ako rovnocenného partnera so všetkými občianskymi právami i povinnosťami vrátane zodpovednosti za svoje zdravie.

3.

Zdravotnícky pracovník nesmie pomáhať porušovaniu cti a dôstojnosti človeka alebo sa na ňom zúčastňovať. Každý zdravotnícky pracovník je povinný oznámiť príslušným orgánom podozrenie z hrubého alebo krutého zaobchádzania a týrania pacienta, a to najmä maloletej osoby a osoby zbavenej spôsobilosti na právne úkony.

4.

Zdravotnícky pracovník je povinný v rozsahu svojich kompetencií zrozumiteľným spôsobom poučiť pacienta alebo jeho zákonného zástupcu o charaktere ochorenia, zamýšľaných diagnostických a liečebných postupoch vrátane rizík o uvažovanej prognóze a o ďalších dôležitých okolnostiach, ktoré môžu nastať v priebehu diagnostiky a liečby.

5.

Zdravotnícky pracovník je povinný získať informovaný súhlas pacienta, jeho zákonného zástupcu alebo splnomocneného zástupcu pred poskytnutím nezvratného zdravotníckeho výkonu.

6.

Zdravotnícky pracovník nijakým spôsobom nesmie zneužiť dôveru a závislosť pacienta. Všetky informácie získané pri výkone povolania sú dôverné počas života pacienta, ako aj po jeho smrti.

Článok IV

Vzťahy medzi zdravotníckymi pracovníkmi

1. Základom vzťahov medzi zdravotníckymi pracovníkmi je vzájomné uznávanie jednotlivých zdravotníckych profesií, čestné, slušné a spoločensky korektné správanie spolu s kritickou náročnosťou, rešpektovaním kompetencií a priznaním práva na odlišný názor.
2. Zdravotnícki pracovníci, ktorí súčasne alebo následne vyšetrujú, liečia alebo ošetrujú toho istého pacienta, vzájomne spolupracujú.
3. Zdravotnícki pracovníci sú povinní požiadať ďalšieho zdravotníckeho pracovníka o konzílium vždy, keď si to vyžadujú okolnosti a pacient s tým súhlasí. Majú právo navrhnúť osobu konzultanta. Závery konziliárneho vyšetrenia majú byť dokumentované písomne a je povinnosťou informovať o nich pacienta s osobitným dôrazom v prípadoch, keď sa názory zdravotníckych pracovníkov rôznia.
4. Zdravotnícki pracovníci nesmú poskytovať zdravotnú starostlivosť za prítomnosti osoby, ktorá nie je zdravotníckym pracovníkom. Výnimkou z uvedených zásad je osoba, ktorá zdravotníckemu pracovníkovi umožňuje poskytnúť prvú pomoc, alebo taká osoba, ktorá sa v zdravotníckom zariadení vzdeláva, a ďalšia osoba, s ktorej prítomnosťou pacient súhlasí.
5. Zdravotnícky pracovník nesmie podporovať činnosť nezdravotníckeho pracovníka vykonávajúceho činnosť, ktorú môže vykonávať len zdravotnícky pracovník.

Článok V

Lekár, zubný lekár a ostatní pracovníci v zdravotníctve

1. Lekár a zubný lekár nesmú poskytovať zdravotnú starostlivosť za prítomnosti osoby, ktorá nie je lekárom alebo zubným lekárom a nepatrí k zdravotníckym pracovníkom. Výnimkou z uvedených zásad je osoba, ktorá lekárovi a zubnému lekárovi umožňuje poskytnúť prvú pomoc, alebo taká osoba, ktorá sa u lekára vzdeláva alebo pracuje, a ďalšia osoba, s ktorej prítomnosťou pacient súhlasí.
2. Zdravotnícky pracovník nesmie podporovať osoby vykonávajúce činnosť, ktorú môže vykonávať len zdravotnícky pracovník.

Príloha č. 2

CHARTA PRÁV PACIENTA V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Zdravie je jednou z najdôležitejších ľudských hodnôt. Podľa definície Svetovej zdravotníckej organizácie je „zdravie stav úplnej telesnej, duševnej a sociálnej pohody a nielen neprítomnosť choroby alebo postihnutia“. Každý je zodpovedný za ochranu a podporu vlastného zdravia, ale zároveň sa očakáva, že spoločnosť k tomu zabezpečí primerané podmienky.

Každý má právo na zdravé životné podmienky a zdravé životné prostredie, na ochranu zdravia, na zdravotnú starostlivosť a zodpovedajúcu pomoc v prípade choroby, ohrozenia chorobou, alebo ak je poškodenie zdravia trvalé. Pod ochranou zdravia treba chápať všeobecne prevenciu a primárnu prevenciu osobitne, ako i predchádzanie poškodenia zdravia. Obnova zdravia je liečebný proces vrátane rehabilitácie (dlhodobá obnova zdravia).

Jednotlivé práva pacientov v zdravotnej starostlivosti sa zakladajú na práve človeka na ľudskú dôstojnosť, na sebaurčenie a na autonómiu. Právo na zdravotnú starostlivosť sa definuje ako právo na využívanie výhod zdravotníckeho systému a zdravotníckych služieb, ktoré sú v štáte dostupné.

Každý má mať právo na prístup k takému štandardu zdravotnej starostlivosti, ktorý je v súlade s právnymi predpismi platnými v Slovenskej republike a so súčasným stavom lekárskej vedy. Pri uplatňovaní práv možno pacientov podrobiť iba takým obmedzeniam, ktoré sú v súlade s Deklaráciou ľudských práv. Právo na zodpovedajúcu kvalitu zdravotnej starostlivosti znamená, že práca zdravotníckych pracovníkov musí byť na vysokej profesionálnej úrovni. Cieľom zdravotníckej legislatívy je zaručiť, aby právne predpisy odrážali uvedené princípy.

Článok 1

Ľudské práva a slobody pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti

1. Každý má právo, aby sa jeho základné ľudské práva a slobody pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti rešpektovali.
2. Pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti sa zakazuje akákoľvek diskriminácia z dôvodu rasy, farby pleti, pohlavia, náboženstva, politického alebo iného zmysľania, národnostného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia.

Článok 2

Všeobecné práva pacientov

Každý, kto je telesne alebo duševne chorý alebo postihnutý, alebo kto je ohrozený takýmto stavom, sa považuje za pacienta a ma právo na preventívnu starostlivosť, diagnostiku a liečbu v záujme obnovy zdravia, alebo zmiernenia následkov takéhoto stavu, alebo zabránenia ďalšieho zhoršovania stavu.

1. Pacient má právo na takú ochranu zdravia, vrátane prevencie, akú zaručujú právne predpisy upravujúce zdravotnú starostlivosť.
2. Pacient má právo usilovať sa dosiahnuť najvyššiu možnú úroveň zdravia.
3. Pacient má právo na poskytnutie zdravotnej starostlivosti na základe svojho zdravotného stavu a podľa stupňa zdravotného postihnutia. Štát utvára podmienky na to, aby sa zdravotná starostlivosť poskytovala na odbornej úrovni, plynulo, sústavne a aby bola dostupná.
4. Pacient má právo na rovnaký prístup k zdravotnej starostlivosti.
5. Pacient má právo na výber a zmenu lekára a zdravotníckeho zariadenia s výnimkou obmedzení, ktoré ustanovuje osobitný zákon.
6. Pacient má v prípade vážneho ohrozenia života alebo zdravia právo na lekárske ošetrenie v ktoromkoľvek čase v najbližšom zdravotníckom zariadení.
7. Pacient má právo na to, aby ho lekár poskytujúci ambulantnú zdravotnú starostlivosť v prípade potreby odoslal na vyšetrenie k lekárovi poskytujúcemu sekundárnu a následnú zdravotnú starostlivosť.
8. Pacient má právo zúčastňovať sa procesu zdravotnej starostlivosti, spolurozhodovať o jej poskytovaní a liečení.
9. Pacient má právo na zdravotnú starostlivosť, ktorá sa vyznačuje vysokou profesionálnou úrovňou, využívaním modernej techniky, ale aj dôstojným, etickým a humánnym prístupom.

Článok 3

Právo na informácie

Informácie o poskytovaných zdravotníckych službách a dostupnej liečbe sú verejné, aby ich mohol využívať každý na základe princípov uvedených v čl. 1 a v čl. 2.

1. Pacient má právo byť jemu zrozumiteľným spôsobom informovaný o svojom zdravotnom stave, vrátane povahy ochorenia a potrebných zdravotných výkonoch, na požiadanie aj písomnou formou. V prípade maloletých pacientov alebo pacientov pozbavených spôsobilosti na právne úkony, prípadne s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony je potrebné zvoliť vhodnú formu informácie a informovať zákonného zástupcu.
2. Pacient má právo byť informovaný o nákladoch poskytnutých zdravotníckych služieb a o cene liekov a zdravotníckych pomôcok, ktoré uhrádza. Zdravotnícke zariadenie je povinné umiestniť na viditeľnom mieste cenník vybraných výkonov zdravotnej starostlivosti, ktoré uhrádza pacient.
3. Pacient má právo nebyť informovaný v prípade, že o to požiada. Vyhlásenie pacienta, že si neželá byť informovaný, je potrebné urobiť v písomnej alebo v inak preukázateľnej forme. Ak pacient odmietne úplné poučenie, lekár je povinný poskytnúť mu vhodné poučenie. Spôsob poučenia pacienta treba zaznamenať do zdravotnej dokumentácie. Ak pacient oznámil, že nechce byť informovaný, informácie sa mu neposkytnú za predpokladu, že neposkytnutie informácie nebude na úkor samotného pacienta alebo iných osôb.
4. Pacient alebo jeho zákonný zástupca má právo nahliadať do zdravotnej dokumentácie a robiť si z nej na mieste výpisky.
5. Pri prepustení zo zdravotníckeho zariadenia má pacient právo vyžiadať si písomnú správu o diagnóze, o priebehu ochorenia a liečbe svojho ochorenia.
6. V prípade úmrtia pacienta má právo nahliadnuť do zdravotnej dokumentácie manžel, manželka, dieťa, alebo rodičia, alebo ak tieto osoby nie sú, plnoleté osoby, ktoré s ním žili v čase úmrtia v spoločnej domácnosti.

Článok 4

Súhlas pacienta

1. Informovaný súhlas pacienta je podmienkou každého vyšetrovacieho a liečebného výkonu.
2. Pacient má právo odmietnuť alebo prerušiť zdravotný výkon s výnimkou prípadov ustanovených platnými právnymi predpismi.
3. Ak sa súhlas pacienta nedá získať a zdravotný výkon je nevyhnutný a neodkladný, možno tento výkon urobiť aj bez súhlasu.
4. Odobrať orgány z tela živého darcu za účelom ich prenosu do tela inej osoby v záujme liečenia možno len vtedy, ak je darca plne spôsobilý na právne úkony a ak s takýmto odberom vyjadril svoj súhlas písomnou formou. Svoj súhlas môže darca pred odberom kedykoľvek odvolať.
5. Odobrať orgány z tiel mŕtvych na účely transplantácie alebo vedecko-výskumné ciele možno iba vtedy, ak osoba počas svojho života neurobila písomné alebo inak preukázateľné vyhlásenie, že s týmto zásahom do svojej telesnej integrity nesúhlasí.
6. Informovaný súhlas v písomnej forme je podmienkou zaradenia pacienta do vedecko-výskumných štúdií a zaradenia do vyučovania klinických predmetov. Tento súhlas môže pacient kedykoľvek odvolať.

Článok 5

Súhlas v prípade pacientov, ktorí nie sú spôsobilí o sebe rozhodovať

1. Za maloletého pacienta alebo pacienta s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony alebo pacienta pozbaveného spôsobilosti na právne úkony udeľuje súhlas jeho zákonný zástupca alebo opatrovník alebo osoba, ktorá má maloletého v pestúnskej starostlivosti.
2. Ak súhlas pacienta s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony alebo súhlas zákonného zástupcu pacienta pozbaveného spôsobilosti na právne úkony nemožno dosiahnuť, je potrebný na výkon súhlas odborného konzília. Tento výkon možno urobiť aj bez tohto súhlasu, keď je bezprostredne ohrozený život pacienta.

Článok 6

Dôvernosť

1. Všetky informácie o zdravotnom stave pacienta, diagnózach, liečbe a prognóze a aj všetky ostatné informácie osobného charakteru sú dôverné počas života pacienta aj po jeho smrti. Právo na dôvernosť údajov a na ich ochranu sa týka tak doby ich spracovania, ako aj výmeny údajov, zahŕňajúc právo ochrany údajov a informácií aj v počítačovej forme.
2. Údaje zo zdravotnej dokumentácie možno poskytnúť na základe písomného odôvodneného vyžiadania prokurátorovi, vyšetrovateľovi, policajnému orgánu alebo súdu formou výpisov.
3. Informácie o pacientovi a prístup k jeho zdravotnej dokumentácii sa môžu poskytnúť pre štatistické a vedecké účely v súlade s platnými právnymi predpismi.

Článok 7

Liečba a starostlivosť

Každý má právo na takú zdravotnú starostlivosť, akú vyžaduje jeho zdravotný stav, vrátane preventívnej zdravotnej starostlivosti a aktivít na podporu zdravia. Zdravotnícke služby musia byť dostupné a poskytovať sa na princípe rovnosti, bez diskriminácie a podľa finančných, ľudských a materiálnych zdrojov v spoločnosti.

1. Pacient má právo vedieť základné údaje (meno a priezvisko) o pracovníkoch v zdravotníctve, ktorí sa o neho starajú a liečia ho.
2. Po prijatí do zdravotníckeho zariadenia sa vyšetrenie, liečba a prípadný pobyt pacienta v zdravotníckom zariadení uskutočňujú v súlade so zásadami práva na ľudskú dôstojnosť a na zachovanie intimity pacienta. Zdravotné výkony sa zo strany zdravotníckych pracovníkov poskytujú v súlade so zásadami etického a dôstojného prístupu.
3. Pacient má právo na poskytovanie zdravotnej starostlivosti s ohľadom na jeho zdravotný stav
 - v dohodnutom alebo v primeranom čase,
 - podľa dohodnutých a odsúhlasených podmienok,
 - v čo najkratšom čase, ak ide o akútny alebo život ohrozujúci stav.
4. Po dohode so zdravotníckym zariadením má žena právo, aby s ňou pri pôrode bola dospelá osoba, ktorú si vyberie.
5. Pacient má právo na primerané pokračovanie liečby, vrátane spolupráce medzi rôznymi zdravotníckymi zariadeniami.
6. Pacient má právo využívať podporu svojej rodiny a priateľov počas poskytovania zdravotnej starostlivosti pri dodržiavaní podmienok ustanovených zdravotníckym zariadením.
7. Ak pominú dôvody na ďalší pobyt pacienta v zdravotníckom zariadení, pacient musí byť informovaný o dôvodoch svojho prepustenia alebo presunu do iného zdravotníckeho zariadenia a o ďalšom liečebnom postupe spôsobom, ktorý je v súlade s platnými právnymi predpismi.
8. Ak je do ústavnej starostlivosti prijaté dieťa mladšie ako šesť rokov, možno s ním prijať na základe odporúčania ošetrojúceho lekára aj sprievodcu. Pri prijatí dieťaťa staršieho ako šesť rokov a dieťaťa do skončenia povinnej školskej dochádzky, možno po posúdení jeho psychického a fyzického stavu s ním prijať na základe odporúčania ošetrojúceho lekára a so súhlasom revízneho lekára aj sprievodcu. Pobyt sprievodcu sa považuje za ústavnú starostlivosť.

Článok 8

Starostlivosť o nevyliciteľne chorých a umierajúcich

1. Pacient má právo v nevyliciteľnom štádiu ochorenia na takú úľavu a zmiernenie bolesti, ktoré zodpovedajú súčasným vedomostiam a možnostiam zdravotnej starostlivosti o umierajúcich.
2. Nevyliciteľne chorý a umierajúci pacient má právo na humánnu starostlivosť.
3. Pacient má právo, aby ho v posledných chvíľach života sprevádzala osoba podľa jeho želania.
4. Pacient má právo na dôstojné umieranie.

Článok 9

Podávanie sťažností

1. Pacient má právo podať sťažnosť, ak sa domnieva, že sa porušilo jeho právo na poskytovanie zdravotnej starostlivosti.

2. Sťažnosť môže pacient podať riaditeľovi štátneho zdravotníckeho zariadenia, v ktorom sa mu poskytla zdravotná starostlivosť, štátnemu okresnému lekárovi, štátnemu krajskému lekárovi, Ministerstvu zdravotníctva Slovenskej republiky, stavovským organizáciám a ďalším inštitúciám.

Článok 10

Náhrada škody

1. Pacient má na základe rozhodnutia súdu nárok na náhradu škody, ktorá mu vznikla pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, podľa platných právnych predpisov

Príloha č. 3

EURÓPSKA CHARTA PRÁV PACIENTOV

1.

Právo na prevenciu

Každý jednotlivec má právo na poskytovanie primeraných služieb na prevenciu choroby.

2.

Právo na prístup k zdravotníckym službám

Každý jednotlivec má právo na prístup k takým zdravotníckym službám, aké si vyžaduje jeho zdravie. Zdravotnícke služby musia zaručovať rovnaký prístup každému, bez diskriminácie na základe finančných možností, miesta bydliska, druhu choroby alebo doby prístupu k zdravotníckej starostlivosti.

3. Právo na informácie

Každý jednotlivec má právo na prístup k všetkým druhom informácií týkajúcich sa jeho zdravotného stavu, zdravotníckych služieb a ich využívania a všetkého, čo je dostupné na základe vedeckého výskumu a technickej inovácie.

4. Právo vyjadriť súhlas

Každý jednotlivec má právo na prístup ku všetkým informáciám, ktoré by mu umožnili aktívnu spoluúčasť pri rozhodovaní o svojom zdraví; tieto informácie sú základnou podmienkou pred akoukoľvek procedúrou a liečbou, vrátane účasti na vedeckom výskume.

5. Právo slobodného výberu

Každý jednotlivec má právo slobodne si vybrať na základe dostatočných informácií spomedzi rôznych liečebných metód a poskytovateľov.

6. Právo na súkromie a zachovanie dôverného prístupu

Každý jednotlivec má právo na zachovanie dôverného prístupu k svojim osobným informáciám, vrátane informácií týkajúcich sa jeho zdravotného stavu a možných diagnostických alebo liečebných metód, ako aj na ochranu svojho súkromia pri výkone diagnostických vyšetrení, prehliadke u odborného lekára a lekárskom ošetrovaní alebo chirurgickom zákroku vo všeobecnosti.

7. Právo na rešpektovanie pacientovho času

Každý jednotlivec má právo byť ošetrovaný v krátkom a vopred určenom čase. Toto právo platí pre všetky fázy liečby.

8. Právo na dodržiavanie úrovne kvality

Každý jednotlivec má právo na prístup k zdravotníckym službám vysokej kvality na základe špecifikácie a dodržiavania presne stanovených noriem.

9. Právo pacienta na bezpečnosť

Každý jednotlivec má právo neutrpieť škodu spôsobenú nedostatočným fungovaním zdravotníckych služieb, zanedbaním lekárskej starostlivosti a chýb, a právo na prístup k zdravotníckym službám, ošetrovaniu a liečbe, ktoré spĺňajú vysoko stanovené bezpečnostné normy.

10. Právo na inovácie

Každý jednotlivec má právo na prístup k inovovaným metódam, vrátane diagnostických metód, v zmysle medzinárodných noriem, a nezávisle na ekonomických alebo finančných okolnostiach.

11. Právo predchádzať zbytočnému utrpeniu a bolesti

Každý jednotlivec má právo, pokiaľ je to len možné, predchádzať utrpeniu a bolesti vo všetkých etapách svojej choroby.

12. Právo na liečbu zohľadňujúcu osobné potreby

Každý jednotlivec má právo na diagnostické a liečebné programy čo najviac prispôbené jeho osobným potrebám.

13. Právo podávať sťažnosti

Každý jednotlivec má právo podávať sťažnosť vždy, keď utrpí škodu, a právo dostať odpoveď alebo inú formu spätnej väzby.

14. Právo na náhradu škody

Každý jednotlivec má právo na dostatočnú náhradu škody v primerane krátkej dobe, vždy keď utrpí telesnú alebo morálnu a psychickú ujmu spôsobenú ošetrovaním alebo liečbou pri poskytovaní zdravotníckej služby.